

ÎNCHEIERE

09 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Nicolae Craiu, Ion Druță

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de NNNNN
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de XXXXX și YYYYY
împotriva lui NNNNN cu privire la repararea prejudiciului material și moral,

c o n s t a t ă:

La 15 iunie 2016 XXXXX și YYYYY au depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui NNNNN cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii au invocat că, la 13 februarie 2016 pe rețeaua youtube.com
a apărut un film video care lezează onoarea, demnitatea și reputația fiului ZZZZZ cît și
a lor.

Susține că filmul difuzat în public și în mass-media este însoțit de comentarii ale
fiului pîrîtului care înjosec onoarea și demnitatea persoanei, iar ZZZZZ vizionînd
filmul respectiv a fost afectat moral și psihologic, fiind necesară implicarea medicilor
psihologi pentru a-l ajuta să iasă din starea de stres, deoarece nu comunica, nu dorea să
părăsească domiciliul, să frecventeze școala etc. Totodată, au fost telefonați de prieteni
și rude care au vizionat filmul, care la fel au rămas uimiți de cele văzute, întrebînd
cum a apărut acest video.

Menționează că urmare a adresării cu plîngere Procuraturii Generale,
Inspectoratului General al Poliției, Procuraturii sect. Botanica, mun. Chișinău și
Inspectoratului de Poliție Botanica, mun. Chișinău, la 11 martie 2016 a parvenit
răspuns de la IP Botanica, mun. Chișinău prin care s-a stabilit că filmulețul care
conține fotografiile personale ale reclamantelor și fiului ZZZZZ, însoțite de acțiuni ce
înjosec demnitatea acestora, a fost postat pe site-ul youtube.com de minorul
MMMMM, care în urma audierii a recunoscut cele invocate. Totodată, în acțiunile
minorului au fost constatate semnele constitutive ale contravenției prevăzute de art.69
alin. (2) din Codul contravențional, însă din motivul că ultimul este minor, la
răspundere contravențională a fost atras tatăl acestuia, NNNNN în baza art. 63 alin.
(1) din Codul contravențional.

Sustine că la 17 martie 2016 a parvenit răspunsul Centrului pentru combaterea crimelor informatice, prin care au fost informați că la 16 martie 2016, IP Botanica, mun. Chișinău a pornit procesul penal în baza art.177 din Codul penal.

Relevă că prin ordonanța Procuraturii sect. Botanica, mun. Chișinău din 31 martie 2016, s-a refuzat în pornirea urmăririi penale pe faptul dat și s-a clasat procesul penal.

Afirmă că prin ordonanța din 04 aprilie 2016 emisă de procurorul în Procuratura sect. Botanica, Vladislav Harti, a fost constatat faptul că în acțiunile lui NNNNN s-au stabilit elementele contravenției prevăzute de art. 63 alin. (1) din Codul contravențional, fiind recunoscut vinovat și i s-a aplicat o sancțiune sub formă de amendă în mărime de 15 unități convenționale, ce constituie 300 de lei, iar la 07 aprilie 2016, amenda a fost achitată.

În urma modificării și completării acțiunii, solicită obligarea pîrîtului NNNNN să publice într-un mijloc de informare în masă o dezmințire și cerințe de scuze privitor la filmulețul video apărut la 13 februarie 2016 în rețelele de socializare odnoklassniki.ru, youtube.com care lezează onoarea demnitatea fiului ZZZZZ, cît și XXXXX, YYYYYY și rudelor acestora; încasarea de la NNNNN în beneficiul XXXXX a prejudiciului moral în sumă de 15000 de lei, în beneficiul YYYYYYa prejudiciului moral în sumă de 10000 de lei și încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 6000 de lei (f.d.61-64).

Prin hotărîrea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 05 octombrie 2016 s-a admis parțial acțiunea. S-a obligat NNNNN să publice într-un mijloc de informare în masă o dezmințire și cerințe de scuze privitor la filmulețul video apărut la 13 februarie 2016 în rețelele de socializare odnoklassniki.ru, youtube.com care lezează onoarea și demnitatea minorului ZZZZZ. S-a încasat de la NNNNN în beneficiul XXXXX prejudiciul moral cauzat prin contravenție în sumă de 7000 de lei și cheltuielile de judecată pentru asistență juridică în sumă de 2000 de lei, iar în total suma de 9000 de lei. S-a respins acțiunea în partea încasării de la NNNNN în beneficiul XXXXX a diferenței pentru prejudiciul moral în sumă de 8000 de lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 2000 de lei ca neîntemeiată. S-a respins acțiunea în partea încasării de la NNNNN în beneficiul YYYYYYa prejudiciului moral în sumă de 10000 de lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 2000 de lei, ca neîntemeiată.

Prima instanță a stabilit că prin ordonanța din 07 aprilie 2016, NNNNN a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 63 alin. (1) din Codul contravențional, ca urmare a postării la 12 februarie 2016 de către minorul MMMMM pe rețeaua de socializare youtube.com a unui filmuleț în care se conține fotografii a membrilor de familie XXXXX care sunt însoțite de acțiuni ce înjosesc onoarea și demnitatea familiei XXXXX, fiindu-i aplicată sancțiune sub formă de amendă în mărime de 15 u.c., ce constituie 300 de lei, amenda fiind achitată conform art. 34 din Codul contravențional.

La fel, prima instanță a reținut că XXXXX este mama minorului ZZZZZ despre care a fost postat filmulețul în public și mass-media, fiind un film necenzurat și însoțit de diferite aplicații necenzurate.

Cu referire la capătul de acțiune ce se referă la încasarea din contul lui NNNNN în beneficiul YYYYYYa prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, prima instanță a reținut că prin filmulețul postat nu a adus atingere onoarei și demnității dînzei, nefiind prezentate probe în acest sens.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017 s-a admis apelul

declarat de XXXXX, YYYYY și reprezentantul acestora, avocatul Valeriu Batîr. S-a casat hotărîrea Judecătorei Botanica, mun. Chişinău din 05 octombrie 2016, în partea respingerii pretenţiilor XXXXX și YYYYY de încasare a prejudiciului moral și a cheltuielilor de asistență juridică și s-a pronunțat o nouă hotărîre, prin care s-a încasat de la NNNNN în beneficiul XXXXX prejudiciul moral în sumă de 8000 de lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2000 de lei, în total suma de 10000 de lei. S-a încasat de la NNNNN în beneficiul YYYYY prejudiciul moral în sumă de 10000 de lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2000 de lei, în total suma de 12000 de lei. În rest, hotărîrea s-a menținut.

În argumentarea poziției, instanța de apel a reținut că prima instanță just a concluzionat admiterea cerințelor cu privire la repararea prejudiciului moral, însă cuantumul stabilit fiind disproporționat în raport cu prejudiciul cauzat și suferințele morale. La fel, instanța de apel a conchis că recuperarea prejudiciului moral poate avea loc cu încasarea unei sume rezonabile numite de reclamante, persoane care nemijlocit au suferit moral de la acțiunile ilegale.

La 05 iunie 2017 NNNNN a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chişinău din 16 februarie 2017, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărîrii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat motivele de fapt ale cauzei, menționînd acțiunile desfășurate în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel și aducînd critici în adresa completului de judecată, pe care îl consideră imparțial.

Consideră că instanța de apel eronat a stabilit cuantumul taxei de stat pentru examinarea apelului, deoarece urma să aplice dispozițiile art. 19 alin. (2) din Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010 (în continuare – Legea nr. 64 din 23.04.2010).

Susține că un membru al completului de judecată din instanța de apel nu a fost imparțial, întrucît a motivat în locul intimatului acceptarea probei prezentată de acesta, dar nu s-a referit la faptul că proba nu ar fi fost posibil de obținut și de prezentat în prima instanță, fiind contrar dispozițiilor art. 372 din Codul de procedură civilă.

Menționează că hotărîrea primei instanțe a fost casată în lipsa temeiurilor invocate de apelanți, iar toate acțiunile magistraților din cadrul ședinței de judecată constituie erori care au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului în sensul art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Potrivit art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

b) recursul este declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul de admisibilitate reține că din materialele cauzei nu poate fi stabilit momentul comunicării deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017, însă aceasta a fost expediată părților prin scrisoarea de însoțire cu nr. de ieșire 2976 din 10 martie 2017 (f.d.148), iar recursul a fost declarat la 05 iunie 2017, ce reiese din amprenta sigiliului aplicată pe cererea de recurs (f.d.154-162). Din aceste circumstanțe, calea de atac se consideră exercitată în termen.

Alegațiile din recurs precum că instanța de apel eronat a stabilit cuantumul taxei de stat pentru examinarea apelului, deoarece urma să aplice dispozițiile art. 19 alin. (2) din Legea nr. 64 din 23.04.2010, nu pot fi reținute, întrucât acestea nu sunt aplicabile speței.

Cu referire la cele invocate în recurs că un membru al completului de judecată din instanța de apel nu a fost imparțial, întrucât a motivat în locul intimatului acceptarea probei prezentată de acesta, dar nu s-a referit la faptul că proba nu ar fi fost posibil de obținut și de prezentat în prima instanță, fiind contrar dispozițiilor art. 372 din Codul de procedură civilă, Completul de admisibilitate menționează că, din conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată din 16 februarie 2017 (f.d.130), se desprinde că la etapa explicării participanților la proces de a face propuneri de recuzare, din partea recurentului nu a parvenit nici o recuzare.

Mai mult, prezentarea concluziei consultative din fișa de ambulatoriu din 31 octombrie 2016 (f.d.128) nu putea fi prezentată în prima instanță, deoarece hotărîrea primei instanțe datează cu 05 octombrie 2016 (f.d. 90-93), respectiv este certă imposibilitatea prezentării acesteia în prima instanță, or în conformitate cu art. 372 alin.

(1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces au dreptul să prezinte noi probe dacă au fost în imposibilitatea să o facă la examinarea pricinii în primă instanță.

Respectiv, argumentele invocate în recurs poartă un caracter declarativ fără suport probator, or instanțele inferioare au examinat multiaspectual circumstanțele cauzei prin prisma argumentelor invocate de recurent și probelor anexate la materialele cauzei cu aplicarea corectă a normelor de drept pertinente.

În acest sens, completul de admisibilitate menționează că în cererea de recurs formulată, recurentul nu a evidențiat memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, circumstanță care în esență face dificilă exercitarea de către instanța investită cu realizarea căii de atac, prin controlul legalității deciziei recurate. Astfel, este de menționat că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera nelegalitatea hotărârii.

În acest sens, completul de admisibilitate reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul al un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67). La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat de NNNNN nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că NNNNN a depus cererea de recurs, după ce a avut posibilitate de a fi auzit de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea *mutatis mutandis* „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr. 21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurentului i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, se prezumă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher împotriva Cehiei, cererea nr. 58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanțele inferioare au examinat cauza sub toate aspectele, au verificat și au apreciat corect probele prezentate și au aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție în mod unanim ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de NNNNN, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de NNNNN se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Nicolae Craiu

Ion Druță